

Skolevæsenets Besørgelse, og aldrig har været sig ved at udrede, hvad der var rimeligt og billigt. I den Anledning maa jeg imidlertid bemærke, at jeg ikke er bemyndiget til at udtale Noget om, hvorvidt Communalbestyrelsen skulde ønske dette Tilfald eller ikke, da det dog muligt kunde have en Afhængighed i en eller anden Retning til Følge, som man helst ønskede at være fri for. Jeg mener derfor, at det ogsaa er et af de Punkter, som ikke burde komme til Forhandling her i Thinget, uden at Communalbestyrelsen har havt Anledning til at erklære sig derom. § 15 indeholder Forskrifter om, hvorledes der skal forholdes med Skolevæsenets Budget, som i det Væsentligste stemmer med, hvad der nu gjælder, og som vel ikke kan være anderledes, end der her er foreslaaet; det forekommer mig imidlertid, at der heller ikke har været nogen Anledning til at bringe dette Punkt frem. Jeg maa saaledes hovedsagelig ønske, at Forsamlingen vilde stille denne Sag i Bero, indtil det viser sig, om den ikke igjennem de communale Autoriteter kan ordnes paa en Maade, som Ministeriet finder tilfredsstillende; men i alt Fald skulde jeg ønske, at der senere maatte blive Leilighed til en nærmere Drøftelse af flere Punkter i Loven.

Frolund: Den ærede sidste Taler gik ud fra, at Skolevæsenet her i Kjøbenhavn er et fuldstændigt, et reent Communalanliggende, saa at denne Branche altsaa skulde gaae under Communens Bestyrelse, ligesaafuldt som de forskjellige andre Væsenet her i Staden; men jeg maa for mit Bedkommende være af den Mening, at dette ingenlunde forholder sig saaledes. Jeg havde ønsket, at Skolevæsenet skulde blive et fuldstændigt Communalanliggende, og jeg har ogsaa, dengang Communalloven var under Forhandling, gjort, hvad der stod i min Magt for, at det skulde blive Tilfældet; men jeg fik da ingen Understøttelse og maatte derfor lade Sagen falde. Jeg kan nu, som sagt, paa ingen Maade indrømme, at Skolevæsenet er en reent Communesag; det har i Grunden kun været en meget ringe Andeel, som Communen hidtil har havt i Skole-

væsenet her i Kjøbenhavn. See, vi nemlig hen til, hvorledes Skoledirectionen er sammensat, saa bestaaer den jo af 7 Medlemmer, nemlig 2 Provster, 1 Borgemeister, Overpræsidenten — altsaa 4 kongevalgte Medlemmer —, den administrerende Skoledirecteur, som ogsaa nu er udnævnt af Kongen, samt 2 af Communens Repræsentanter. Skolevæsenet er altsaa stillet nærmest som et Statsanliggende, hvorpaa man dog har givet Communen en vis Indflydelse, som imidlertid kun er meget ringe, nemlig som 2 til 5, det er nu engang saaledes og det kan man ikke komme fra. Vi have en egen Lovgivning for det Kjøbenhavnske Skolevæsen, og jeg troer ikke, at Communen kan have Ret til at tumle med dette, som den selv finder for godt; jeg troer ikke, at man kan sætte en Lovgivning ud eller forandre den, som man vil. Min Anskuelse er saaledes grundforfælselig fra den, som den ærede sidste Taler udtalte, at Communen skulde aldeles have Hals og Haand over dens Skolevæsen; jeg er tværtimod af den Formening, at naar vi tage Forholdet, som det nu staaer, saa maa dette betragtes som et Statsanliggende, paa hvilket der er indrømmet Communen en vis ringe Indflydelse. Af den ærede Rigsdagsmands modsatte Anskuelse forklarer jeg mig ogsaa, at han talte, som om der ved dette Lovforslag skete et Angreb paa Communalbestyrelsen i Kjøbenhavn, men dette er paa ingen Maade Tilfældet. Communalbestyrelsen har vistnok nogen Andeel i Behandlingen af dette Forhold, men efter den nuværende Lovgivning har Staten dog Overherredømmet. Det vilde dog ogsaa være ret mærkeligt, om Staten, der med Hensyn til alle andre Communer i Landet har tiltroet sig Ret til at nominere Lønningerne, ikke ogsaa i det Mindste skulde have Ret til her i Kjøbenhavn at fastsætte minimum af Løngæderne, og Meer har jeg ikke foreslaaet. Staten maa være berettiget til at søge Tilfald med, til at sørge for, at der kan blive ansat Lærere, der kunne røgte Undervisningen tilbørligt, og det har den ogsaa gjort gjældende rundt omkring i Landet. Den ærede Cultusminister vilde ogsaa i sin Tid have taget Kjøbenhavn med ind under de